

LAPĖ, STRAZDELIS IR VARNA

Vidury miško, eglelė, susikrovė strazdelis sau gūžtelę ir sudėjo penkis kiaušinėlius, o iš jų išperėjo penkis raibus strazdžiukus.

Atbėgo lapė ir sako:

- Strazdel, strazdel, veskis valkelius, kirsiu eglelę.
- Kad mano vaikeliai dar nepaskrenda. Susimildama lape, nekirk eglelės.
- Mesk man vieną vaikelį, tai nekirsiu.

Ką veiks strazdas – išmetė vieną vaikelį, o lapė sugriebė ir nusinešė. Suėdusi vieną strazdžiuką, lapė vėl atbėgo ir vėl gąsdina strazdelį. Strazdas išmetė jai ir kitą vaikelį. Taip strazdelis išmetė visus vaikelius, tik vienas beliko. Nusinešus lapei ketvirtą vaikelį, strazdelis labai gailiai verkė, nes vienui vienas valkelis jam bebuvo likęs. Atskrenda varnelė, gera

žmonelė, ir klausia:

- Strazdeli, strazdeli, ko gi tu taip verki?
- Kaipgi man neverkti, – sako strazdelis, – kad lapė baigia mano vaikelius nešioti.
- O kam tu jai duodi? – klausia varna.
- Jeigu neduosiu, grasina eglelę kirsianti.
- Tu jos nebijok ir taip pasakyk: kirk sau, tik su kuo tu kirsi?

Šitaip pamokiusi, varnelė nuskrido.

Atbėgo lapė ir sako:

- Strazdeli, strazdeli, veskis vaikelius, kirsiu eglelę.
- Kirk sau, – atšovė strazdas. – Pažiūrėsiu, kuo gi tu nukirsi.

Lapė pliaukšt pliaukšt sudavė keletą kartų su uodega per medį, bet, matydama, kad strazdelis nebijo, paklausė, kas pamokė jį šitaip elgtis.

– Varnelė, gera žmonelė, – atsakė iš gūžtos strazdelis. Užvirė lapei širdis ant varnos ir nusprendė jai nedovanoti.

Nubėgo pamiškėn, kur varnos skraidydavo, ir atsigulė aukštiekninka, dėdamasi negyva esanti.

Pamačiusi negyvą žvėrį, varna tuoj atskrido, nutūpė ant lapės ir ėmė kranksėti, varną giminę į puotą šaukti. Lapė capt ją nutvėrė ir jau ketina ėsti, bet varnelė ėmė prašytis:

- Ką darysi, daryk, tik nedaryk taip, kaip senelis bobutei darė.
- O kaipgi jis darė? – smalsiai klausia lapė.
- Ogi paėmė iš šiukšlyno statinaitę be dugno, įdėjo jon bobutę ir tol vežiojo, kol jos kaulai subyrėjo.

Lapė, norėdama išbarstyti varnai kaulus, įtūpdė ją statinaitėn be dugno, o varnelei to tereikėjo.

- Dar ir šiandien ji gyva tebeplasnoja ir iš lapės juokiasi.

KAIP LAPĖ VILKUI KAILINIUS SIUVO

Eina vilkas pagiriu, o genelis medį kala. Pakėlė vilkas galvą ir sako:

– Geneli, geneli, tu kali kali žiemą vasarą ir sau čebatų nenusikali.

O genelis atšauna:

– Man ir nereikia čebatų. O tu, vilke avinyke, aveles pjauni pjauni, o kai ateina žiema, tai šali, sau kailinių nepasisiuvi.

Vilkas prisiminė, kad jis per žiemos speigus dantimis iš šalčio kalendavo, nuliūdo ir eina verkdamas. Susitinka lapė. Lapė klausia:

– Kūmuti, ko gi tu verki?

– Kaip man neverkti, jeigu genys sako: „Vilke avinyke, avelės pjauni pjauni, o sau kailinių nepasisiuvi“

– Būta ko verkti. Aš tau pasiūsiu kailinius, kūmuti, tik tu man atnešk vieną avelę.

Vilkas nuėjo, papjovė avelę ir atnešė.

– Ateik rytoj, tai bus pasiūti kailiniai, – sako lapė. Lapė avelę surijo ir raičiojasi pakalnėj soti, šildosi atokaitoj.

Atėjo vilkas.

– Na, lapinaite uoge, ar pasiuvai kailinius?

– Visus pasiuvau, tik apykaklei pristigau. Kad taip arklio odos apykaklei gavus...

– Iš kur gausim? – klausia vilkas. Lapė sako:

– Netoli nuo čia, dirvone, ganosi gražus kumelys, tai jo būtų gera apykaklė. Pasiimk vadžias, ir eikim. Tu paturėsi, o aš išsikirpsiu, kiek man reikia apykaklei.

Lapė priėjo su žirklėmis prie kumelio ir čiaukš! jam paausy, o vilkas su vadžiom taikosi.

Kumelys kad pasibaidė, kad šoks, kad neš vilką, vilkui net gaurai dulka. Lapė vis rėkia:

– Kūmuti, laikyk kumelį, dar neatkirpau.

Vilkas jau norėtų paleisti vadžias, bet įsipainiojo ir nebegali. Kumelys neša vilką stačiai į namus.

– Kūmuti, kūmuti, laikykis, už varčios! – rėkia lapė iš tolo.

Kaip vilkui besilaikyti, kad jau kaulai barška per žemę. Taip ir neužsivilko jis lapės pasiūtų kailinių.

VĖŽYS IR VARNA

Kartą varna, paežerėje besivalkiodama, pasigavo vėžį. Vėžys pamatė, kad nekaip bus, ir pradėjo varną girti:

– Kokios gražios tamstos, varnele, plunksnelės, už visų gražiausios!

Varna tyli, nieko nesako, o vėžiokas toliau giria:

– Gal tamstos gražus ir balselis?

Varna alpsta giriama, bet nieko nesako. Pagaliau vėžiokas dar giria:

– Jau tikrai tamstai reikia būti visų paukščių karaliene! Varna tik:

– Niaugi, niaugi!

Vėžiokas šliopt vandenin ir nuplaukė, o varna liko išsižiojusi.

– Aš pats mačiau: ant mano uodegytės buvo užgriuvęs! Nu bėgt visi! Nu bėgt!

Susitiko mešką:

– Meška peška, bėkim, bėkim – dangus griūva!

– O kas gi tau sakė?

– Aš pats mačiau: ant mano uodegytės buvo užgriuvęs! Nu bėgt visi! Nu bėgt!

Subėgo miškan, rado tokią trobelę ir jon suėjo. Visi labai norėjo būti, o čia nieko nebuvo. Tarės tarės ir susitarė pasivadinti sau briedį pietų. Sako:

– Dabar visi pasislėpkim, o kai tik briedis ateis, tuojau pulsime jį ir sudraskysime.

Lapė užlipo ant krosnies, katinukas užsoko ant kartelės, kiškelis palindo po šluota, vilkas įlindo į pakrosnį, o meška krosnin.

Kai visi išsislapstė, nebuvo kam eiti ir briedžio kviesti. Emė lapė nušoko nuo krosnies ir, nuėjusi pas briedį, sako:

– Briedeli, briedeli, ateik pietų, visko prisikepėm, prisitaisėm.

Parbėgusi lapė vėl užlipo ant krosnies. Atėjo ir briedis. Kai tik duris pravėrė, puolė ant jo visi, kaip buvo susitarę. Bet lapė iš greitumo, šokdama nuo krosnies, nususuko sprandą, katiniukas, nuo kartelės šokdamas, kojeles išsilaužė, kiškelis, iš po šluotos lįsdamas, akeles išsibadė, vilkas, lįsdamas iš pakrosnio, šonkaulius susilaužė, meška, lįsdama iš krosnies, nugarkaulį persilaužė. O briedis išliko gyvas ir parėjo namo.

DANGUS GRIŪVA

Gyveno senutė ir turėjo katinuką. Išėjo jie abudu vieną kartą vantų pjauti. Pasilenkė senutė berželį, tik šlept ir nukrito lapelis katinukui ant uodegytės. Katinukas pradėjo rėkti:

– Senučiut, senučiut, dangus griūva – bėgsiu!

– Nebėk, katinuk, negriūva.

Kitas lapelis vėl tiktai šlept katinukui ant uodegytės. Katinukas vėl šaukia:

– Senučiut, dangus griūva, bėgsiu! Nu bėgt! Nu bėgt!

Susitiko katinukas kiškį:

– Kiški piški, bėkim, bėkim – dangus griūva!

– Kas gi tau sakė?

– Aš pats mačiau: ant mano uodegytės buvo užgriuvęs! Nu bėgt! Nu bėgt!

Susitiko katinukas lapę:

– Lape snape, bėkim, bėkim – dangus griūva!

– O kas tau, katinuk, sakė?

– Aš pats mačiau: ant mano uodegytės buvo užgriuvęs! Nu bėgt! Nu bėgt!

Susitiko katinukas vilką:

– Vilke pilki, bėkim, bėkim – dangus griūva!

– O kas gi tau sakė?

– Kiškis tiškis.

– Kiški tiški, kas tau sakė?

– Katins patins.

– Katin patin, kas tau sakė?

– Man pačiam ant uodegos galo užgriuvo!

Ir vilkas persigandęs bėga drauge. Susitinka mešką. Vilkas šaukia:

– Meška pleška, bėkim – dangus griūva!

– Kas tau sakė?

– Lapė snapė.

– Lape snape, kas tau sakė?

– Kiškis tiškis.

– Kiški tiški, kas tau sakė?

– Katins patins.

– Katin patin, kas tau sakė?

– Man pačiam ant uodegos galo užgriuvo!

– Papasakok, kaip buvo? – klausia meška.

– Ogi man per kopūstų lysvę beeinant, kažin kas ūžt ant uodegos galo ir užgriuvo!

Ar didelis?

– Kaip gaidžio sparnas.

– Eik tu, paikuti, – sako meška, – juk tai tikrai buvo kopūsto lapas. Grįžkite visi namo.

– O gal ir teisybė, – tarė katinas. – Tai dabar be baimės galėsime sugrįžti.

Ir parbėgo visi namo.